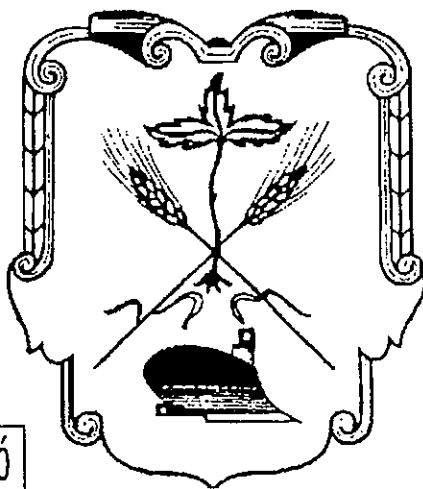

GALGA

Havonta megjelenő olvasnivaló

1. szám 1997.
január-február

HÉVÍZ

K ö s z ö n t ő

Az 1997-es évet összevont lapszámmal indítjuk, így nem veszítette aktualitását, hogy minden tisztelt olvasónknak a BÉKESSÉG, BOLDOGSÁG, EGÉSZSÉG mellé MOSOLYGÓS ÚJ ÉVET KÍVÁNJUNK!

Egy mosoly semmibe sem kerül – és mégis nagy a hatása.
Gazdagítja azt, aki kapja anélkül, hogy szegénnyé tenné azt, aki adja.
Nem tart csak egy pillanatig, de emléke örökké élhet.
Az igazi mély barátság érzékelhető külső jele.
Senki sem oly gazdag, hogy semmibe se vehetné.
És senki sem oly szegény, hogy ki ne érdemelhetné.

Egy mosoly megnyugvást ad a fáradtnak,
Az elcsüggedtnek, pedig megújítja bátorságát,
A szomorúságban pedig vigasztalást ad.

Egy mosoly olyan jó, amelynek már abban a pillanatban
Meg van az értéke, mikor adják.

Ha találkozol valakivel, aki téged nem ajándékoz meg a
Mosolyával – légy vele nagylelkű, és ajándékozd meg őt a mosolyoddal
Mert senkinek sincs olyan nagy szüksége a mosolyra,
Mint annak, aki nem képes azzal másokat megajándékozni!

(Szerk.)

Önkormányzati tájékoztató

A községünk Önkormányzatának Képviselő-testülete az új esztendőben az első ülését Turán, a turai Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületével együttesen tartotta 1997. január 14-én este a turai Polgármesteri Hivatal 1. emeleti tanácstermében. A két képviselő-testület együttes ülésére annak kapcsán került sor, hogy a két Önkormányzat együtt akar pályázni állami támogatásra a két település területén megépített szennyvízcsatorna rendszert üzemeltető Kommunál Kft. működési, fenntartási költségeinek emelkedése miatt. Mint ahogy köztudott, a közelmúltban bekövetkezett ár-emelkedések miatt emelkedett a szennyvízelvezetés és szennyvíztisztítás önköltsége is, amit a két Önkormányzat, mint a szennyvízrendszert működtető Kommunál Kft. tulajdonosa – nem akar teljes egészében áthárítani a lakosságra –, ezért a két község képviselői úgy döntöttek, hogy 1997. január 20-ig pályázatot nyújtsanak be az illetékes ágazati miniszterhez, azért, hogy a lakosságot terhelő szennyvízdíj ár-emelkedés egy részét a Minisztérium állami támogatással ellentételezze és így csak a különbözet terhelje a lakosságot.

A képviselő-testületünk ez évi rendes első ülését 1997. január 21-én este tartotta a Községháza tanácskozó termében.

A testület **1. napirendi pontban** dr. Basa Antal polgármester előterjesztésében beszámolót hallgatott meg a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, valamint tájékoztatót az előző ülés óta történt fontosabb eseményekről.

A képviselők a **2. napirendi pontban** dr. Basa Antal polgármester javaslatára Kersch Gyula iskolaigazgató 1992. február 11-én 5 évre kapott intézményvezetői megbízását a tanév végéig, 1997. június 30-ig meghosszabbították, ugyanis az elmúlt év őszén három önkormányzati intézmény vezetői állására, a vezetői megbízások lejártja miatt meghirdetett pályázati felhívások szerint az újabb 5 évre szóló megbízásokat a testület ez év nyarán fogja kiadni.

A **3. napirendi pontban** a képviselők az Önkormányzat gazdasági, likviditási helyzetét tekintették át és megállapították, hogy az Önkormányzatnak pénzügyi gondjai jelenleg nincsenek, semmilyen hiteltartozása nincs, ezért úgy határoztak, hogy visszavonják az elmúlt év szeptemberében az OTP gödöllői fiókjához benyújtott önkormányzati hitelkérelmet.

A **4. napirendi pontban** a képviselők az előző napirendi ponttal összefüggésben úgy határoztak, hogy jelenleg nem hirdetik meg a könyvvizsgálói pályázatot, mivel az nem kötelező az Önkormányzatunkra.

Az **5. napirendi pontban** a képviselők dr. Basa Antal polgármester előterjesztésében tájékoztatót hallgattak meg az Önkormányzat tulajdonába kerülő TIGÁZ Rt. részvények kiadásának jelenlegi helyzetéről, valamint az ezen részvények értékesítésével az elmúlt év augusztusában megbízott Európai Privatozációs és Befektetési Társaság által ennek érdekében tett lépésekről. A napirend keretében dr. Basa Antal polgármester tájékoztatta a képviselőket arról is, hogy a testületi ülést megelőzően arra kért írásban választ, a fenti társaságtól, hogy egyrészt rendelkezik-e ilyen értékpapír értékesítési jogosultsággal, másrészt megszerezte-e a TIGÁZ Rt.-ben 25 % + 1 szavazatot biztosító részvényhányadot, mivel ez a megállapodásnak egyik kikötése volt. A képviselők a polgármester intézkedését megerősítették s úgy foglaltak állást, hogy a polgármester az Önkormányzat tulajdonába kerülő 11.621.000.- névértékű TIGÁZ Rt. részvényre a Magyar Értékpapír- Forgalmazó és Befektetési Rt.-nél a letéti szerző-

dést kösse meg s a részvényeket a Keller Rt.-nél helyezze letétbe és vegye át erről a letéti igazolást.

A **6. napirendi pontban** a testület Pintér Mihálynénak a Szociális és Egészségügyi Bizottság elnökének előterjesztésében az intézményi étkeztetés nyersanyagköltségének alakulását tekintették át az áremelkedések alapján, mivel az Önkormányzat utoljára az elmúlt év elején – az akkor érvényes élelmiszer beszerzési árának megfelelően – állapította meg az óvodai és iskolai étkeztetés nyersanyagnormáit, ill. az ezzel azonos térítési díjat. Az azóta eltelt közel egy év alatt az időközben bekövetkezett folyamatos élelmiszer áremelkedések ellenére a testület szociális megfontolásból nem emelte meg a nyersanyagnormát, ezért ez az összeg mára már kevesebb mennyiségű ill. kalóriaértékű étel elkészítésére elegendő. A fentiek miatt a képviselők úgy döntöttek, hogy 1997. február 1-től az 1996 március 1-vel megállapított nyersanyagnorma és az ezzel azonos összegű térítési díjat 20 %-kal megemelik, ami tulajdonképpen az inflációs rátának felel meg s nem hártják át a szülőkre az ételek elkészítésével és felszolgálásával kapcsolatos rezszi költségeket (munkabérek, azok közterheit, villany, áramköltségek, gázdíj, vízdíj, szennyvízdíj, edénypótlásának költsége, karbantartási-javítási költségek stb.) azokat az Önkormányzat magára vállalja.

A **7. napirendi pontban** a képviselő-testület megköszönte Hajdú Vendel alpolgármesternek az Általános Iskola Iskolaszékében az Önkormányzat képviseletében ellátott tevékenységét s Vanó András képviselőt delegálta az Önkormányzat képviseletében az Iskolaszékbe, mert jogszabályi változás csökkentette az iskolaszék fenntartói képviseletét 1 főre.

A **8. napirendi pontban** a testület Vanó Andrásnak a Pénzügyi és Ellenőrző Bizottság elnökének előterjesztésére a polgármester havi illetményét vizsgálta felül, mivel az Önkormányzat szűkös anyagi helyzetére való tekintettel a képviselők az 1994 december 11-i választása óta nem emelték dr. Basa Antal polgármester fizetését. A képviselők dr. Basa Antal polgármester fizetését a vezetői pótlék nélkül számított miniszteri illetmény 60 %-ában állapították meg.

A napirendi pontok megtárgyalása után a képviselőket Pintér Mihályné óvodavezető tájékoztatta az 1997. február 1-vel hatálybalépő új közalkalmazotti bértáblával kapcsolatos gondokról, valamint az 1997 évi önkormányzati költségvetéssel kapcsolatos problémákról.

Az ülésen több napirend nem volt, bejelentés nem hangzott el, ezért dr. Basa Antal polgármester az ülést este fél 10-kor bezárta.

Nagyhajú Béla
jegyző

JÓ LENNE TUDNI?

Ha szeretné tudni a faluban élő polgártársának telefonszámát, adja meg a saját telefonját, hogy mások is hívhassák Önt! Kérjük a lapot juttassa vissza február 20-ig a Polgármesteri Hivatalba.

Név:

Lakcím: utca.....hsz.

Telefonszám:

ADVENTTŐL – ADVENTIG 2.

Jeles ünnepek

*“Új esztendőben új szívekkel,
Dicsérjük Jézust énekekkel.”*

Elmúlt tehát az 1996-os év, s bizonyára megfelelő módon búcsúztattuk az őt, hogy reményeinkben ne csaljon meg bennünket az új!

Jan. 1. ÚJÉV – KISKARÁCSONY

“Isten Hozzád szállnak fohászaink,
Az esztendő első reggelén,
Lelkünk néked buzgón átadva,
Lépünk át az újév küszöbén, –
Mert minket mulékony perccenetek
űrütési semmivé tehetnek, Te valál vagy
és leszesz a jövőben,
Te örök vagy az örök időkben.
Áldd meg, ó szent kezdetét az évnek,
Áldd meg folytatát, áldd meg végzetét.
Áldd meg a hont, a honnak atyját,
És a honnak minden gyermekét!”

(Székács József)

Újév, január 1-je, Szűz Mária, Isten anyja kötelező főünnep. Az egyház ezen a napon emlékezik meg Krisztus körülmetéléséről, és imádkozik a világ békéjéért. Az újévi köszöntések eredeti jellege napjainkban már kipusztulófélben van. Annak idején két fő mozzanat jellemezte a köszöntéseket: az egyik az ostorral, kolumppal való rajtaütés, amely a ház népéről, jószágairól akarja a gonosz lelket elriasztani. Az új esztendőben a gondos, istenfélő gazda, gondolt a föld termésére is, amely számára az életet, a megmaradást jelentette. A mezei munkára, a család életére égi áldást, bőséget akart idézni. Akik ilyen kívánságokkal állítottak be egy-egy család portájára, azokat jó szívvel fogadták, s jutalmazták őket. Régi idők gondolatait őrizte meg az alábbi rímus:

Ez az új esztendő nagy bőségben folyjon,
Szomorúság a házukra ne szálljon,
Hanem a jó Isten sok jókkal megáldja,
Égi harmatjával házát virágozza.
Jézus neve dicsértessék! –
Az újévi szerencsekívánást – falun inkább
mint városban – napjainkig a gyermekek újévi köszöntői őrzik. Pl. Adjon Isten három bét, három effet, három pét, bort búzát, békességet, faint főző feleséget, pipát, puskát, patronázst, meg egy butykos pálinkát. –
Újévkor a főétel a malac. Ugyanis előre túrja a szerencsét, míg a szárnyas elkaparná. Az újévi malac farkának meghúzása szerencsét hoz.

Jan. 6. VÍZKERESZT – FARSANG

Vízkereszt – az Úr megjelenésének fő ünnepe – keleti eredetű ünnep. Ezen a napon ünnepelték Jézus születését, melyet nyugaton a Karácsony teljesen kiszorított, – ünnepelték a keresztséget, és a kánai csodát, melyhez a napkeleti böl-

csek látogatása is társult. Nyugaton 360 körül jelenik meg az ünnep, ezzel a tartalommal. Később kizárólag a bölcsék látogatása az ünnep tárgya: Jézus Krisztus kinyilvánítja magát pogány népeknek. Régi szokás szerint vizet szentelnek (innen a Vízkereszt elnevezés), és ezzel megáldják a családi otthonokat. Ilyenkor szokás az ajtóra írni: 19+G+M+B+97, eredetileg Christus Mansionem Benedictam = “Krisztus áldja meg a hajlékot”, népiesen: Gáspár, Menyhért, Boldizsár “Háromkirályok” legendás nevének kezdőbetűi. Sokfelé a szenteltvízből haza is visznek.

Az ünnep egyik legszebb motívuma, a Háromkirályok, legendákban, s a magyar népi hagyományokban is fellelhetők.

FARSANG: Vízkereszt napjától hamvazószerdáig tartó időszak. A farsanghoz a karácsonyi ünnepek után a leggazdagabb jelesnapok szokáshagyomány kapcsolódik. A farsangi mulatságok eseményei – álarcos, jelmezes bálók, Hévízen valamikor a citera mellett – fontos esemény volt a gazdag evés-ivás, és mulatozás. Mohács környékén a busójárás mai napig élő hagyomány. – A falunkban az igazi mulatozás napjai az ún. “háromnapok”: a farsang vasárnap, hétfő és a kedd voltak. A 30-as években működő kocsmák tulajdonosai a tánctermeiket átengedték az ifjúságnak, akik mindhárom napon igazi mulatságot rendeztek. Egyik helyen a rezes banda, másik helyen cigányzene szolgáltatta a talpalávalót. A harmadik napon, húshagyó kedden, éjjelkor azonban véget vetettek a zenének, s innentől húsvétig elhallgattak a muzsikáló hangszerek, elült minden hangos lárma. Az idén nagyon rövid a farsang: mert febr. 12-én már HAMVAZÓSZERDA köszönt ránk. A nagybőjt első napja. A hamu az elmúlás természetes jelképe. Ezen a napon a pap hamut áld meg, amivel minden eléjéjáruló hívőnek homlokát megjelöli e szavakkal: “Emlékezzél ember, hogy por vagy és porrá leszel!” E napon szigorú böjt van, éppenúgy, mint Nagypénteken. A néphagyomány száraz szerda névvel illeti ezt a napot. A SZENT NEGYVENNAP a bűnbánat szellemét is szolgálja: együttérzés a szenvedő Krisztussal, s felkészülés a dicsőséges Feltámadásra.

A téli ünnepek között kiemelkedő szerepe van az alább említendő ünnepeknek.

Jan. 18. ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT

IV. Béla királyunk leánya. A tatárjárás idején született Klisszában. Szülei fogadalma szerint domonkos apáca lett a Nyulak szigetén (a mai Margitsziget!), önmegtagadó, alázatos élet után 1271-ben halt meg. (Gárdonyi Géza: Isten rabjai c. regényében állít maradandó emléket e kiemelkedő magyar szentnek!)

Jan. 25. PÁLFORDULÁS

A népek apostolának, Szent Pál apostolának, nemcsak halálát ünnepli meg az Egyház, hanem a damaszkuszi úton való kegyelmes megtérését is. Sokan hivatkoznak ma erre az útra, de nem követik haláláig azt az Esmét, amelyet a Saulusból lett Paulus követett...

Jan. 22. Vince

Szent Vince Spanyolországban szenvedett vértanúhalált Diocletianus uralkodása alatt. Jóló nap: Ha fénylik a Vince, megteelik a pince, vagyis gazdag borteremés várható!

Febr. 2. GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY

Ezen a napon az Egyház gyertyát szentel, s gyertyás körmenetet tartanak, melyen a hívek égő gyertyával vesznek ezen részt. Ez a nap Mária megtisztulásának is ünnepe, s az előírt törvény szerint Jézus is ekkor mutatott be a templomban. A körmeneti égő gyertya jelképezi magát az Istenembert is! – Ehhez a naphoz időjárásjóslás is kapcsolódik. Ha jó idő van, azaz a medve kibújik a barlangjából, azt tartják, hosszú lesz a tél. Kalendáriumi bölcsességként ez így hangzik: “Ha fénylik Gyertyaszentelő, az iziket vedd elő! – vagyis még szerezz futenivalót!

Egy nappal később, február 3-án, Balázs napján valamikor a gyermekek köszöntővel járták végig a falut. Középkori diákünnep emléke ez. Sok helyen a gyermekek iskolába csalogatása kapcsolódik az énekelt szöveghez. A játék fontos szereplője a “Tarisznyás”, aki a köszöntőkért elvárt adományokat, kalácsot, kolbászt, szalonnát a tarisznyába gyűjti.

E nap névadója Szent Balázs püspök és vértanú. Örményországban volt püspök, és borzasztó kínszokott után Diocletianus lefejeztette 303-ban. Egyszer egy gyermek életét megmentette, ezért az Egyház minden torokbaj ellen közbenjárónként tiszteli. Innen származik a Balázs-áldás.

További jeles napok még a következők:

Febr. 19. ZSUZSANNA

E napról azt tartják, ha a név elviszi a havat, s megszólaltatja a pacsírtát, közeleg a tavasz.

Febr. 24. MÁTYÁS

A Jégtörő melléknevet viseli, ha jeget talál ront, ha nem talál, csinál. Vagyis ha ezen a napon hideg van, akkor Mátyás elviszi a telet, de ha jó idő van, akkor még nagy hidegek következnek. Reménykedjünk: márciusban jobb napokat látunk, s munkakedvünkkel visszatér teremtő emberségünk!

Erősvári Pál

Falukarácsony 1996

Dr. Basa Antal polgármester köszönti a jelenlevőket.

... Szent Karácsony eljött az ég a földre szállt...

Nyugdíjas Klub énekkara

Regősök jó kívánságai

Ovisok betlehemes jelenete

...Áldott minden ember áldott...

ÚJ SOROZATOT INDÍTUNK!

A sajtó, a rádió és a televízió segítségével a világ értékes emberei jelennek meg előttünk. Rácsodálkozunk környezetünk különleges tetteire, s közben nem vesszük észre, hogy falunk dolgos lakói között olyan értékek csillognak szerényen, melyek nemcsak Hévíz, de az egész magyar kultúra értékeit is jelzik.

Ezért gondoltunk arra, hogy "újságunk" hasábjain bemutatassunk egy "egyszerű", de értékekkel rendelkező asszonyt, aki életművével nemcsak édesapja, néhai SZÁRAZ MIHÁLY bátyánk közösséggel mindig együtt gondolkodó tudását tárja elé, hanem életének leírt történetei mellett bevezet minden olvasót a kézimunka, a hímzés világába, annak szeretetébe.

Lakásán igazi hévízi népművészeti kiállítás tanúi lehetünk, melyet nemcsak hazai, de külföldi vendégek is ámulattal teljes kíváncsisággal néztek, fényképeztek, filmeztek le, s vitték el e háznak hírére hazánk más területeire, de határainkon túli országok népeire is.

Ezt és ezeket az értékeket szeretnénk lapunk hasábjain polgáraink elé tárni, hogy valamennyien részesei lehessünk, legyünk a gondolatokban és művészetekben gazdag galgahévízi asszonynak: SZÁRAZ ROZÁLIA-nak.

Amikor tisztelettel ajánlom figyelmükbe működésének értékeit, kérem, buzduljanak e sorozatot olvasva hasonló megnyilatkozásra, melyet és melyeket aggódó szeretettel vár a Szerkesztőség!

S most olvassuk a következő sorokat, emlékezzünk és emlékeztessünk az aranyánál is értékesebb hagyományainkra!!!

(Erősvári P.)

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Péli Ferencné, SZÁRAZ ROZÁLIA szül.: 1919. nov. 7-én – szüleim és nagyszüleim elbeszélése szerint from le ennek a háznak történetét. (1)

Nemcsak a szájhagyomány őrzi, hanem a pinceajtó kötélen bevéselt évszám igazolja, hogy 1813-ban készült ez a pince – Antók Elek bírósága és Benedek József törvénybírósága idején. Ez a pince a község kocsmájához épült.

A Galga kis medre miatt nagyon vizes volt a főút, a falu mélyebben fekvő része.

Itt a Tabán száraz fekvésű része a községnek. Az 1950-es években mélyítették, szabályozták a Galgát, s a valamikori mocsaras, majd később vízenyős terület helyzete megváltozott a templom körüli részen is. Valószínű, azért építették erre a területre a kocsmát, és a hozzá tartozó pincét.

A nagymamám, aki 1866-ban született, emlékezett erre, s neki így mondták el az ő szülei: – Az isaszegi csata idején – az légvonalban nincs messze hozzánk –, a pincében sok bor volt, s az ittas katonák nem zárták el a borcsapot, és néhányan belefúadtak a borba. Mi, gyerekek, sokáig nagyon féltünk, s nem mertünk a pincébe lemenni.

Az 1870-es években vette meg a községtől a Száraz család ezt a lakóházat a pincével együtt. De történt egy rettenetes eset. 1912-ben az egész utca leégett, mert akkor még minden ház nádfödeles volt. Nagyszüleink és szüleink azt emlegették, hogy a Nagyköz végén valami építkezésnél dolgozó mesterek ebéd után a szárboglya

tövében rágyújtottak. Meggyulladt a boglya, s mivel nagy szél fúj, a megmozdított szár a paráztól lángra kapott, s rövidesen már a harmadik ház nádfödelét is fölgyújtotta. Az oltás nem volt egyszerű dolog, hiszen akkor még nem voltak a házaknál kutak. A házunknál, a Szárazék előtt volt egy kút. Ez a kút közös volt, 29 gazdája volt. Szerették, mert nagyon jó vizet adott. Ma is megvan. A kút két méter mélyen kővel volt rakva, az én időmben engedtek bele betongyűrűt. Gémeskút volt, és innen hordták a családok a vizet a konyhához, az állatok ellátásához, és felhasználták ezt a vizet nagymosáskor is. A nagymosáskor ide jöttek az asszonyok, ide hozták a mosószekeket, és sukkaal vertük a ruhát, majd öblítettük. Még az alsó temetőnél volt akkoriban egy kút, azt a kutat Antók kútjának hívták, mert az Antók ház előtt volt.

Ezzel a két gémes kút vizével nem tudták a tüzet eloltani. Lovas kocsikra szüretelő kádakat, káposztás kádakat raktak, és a Galgából hordták a vizet. Az udvarokban még a favágatók is elégték. Szörnyű nagy csapás érte a tabániakat. A falak megmaradtak, de a tetőre egyre inkább cserepet tettek a gazdák.

Édesapámék itt születtek, öten voltak testvérek. Nagyszüleim 1930-ban meghaltak. Édesapám vette meg a testvérektől a szülői házat. 1931-ben átalakították, mert az első szoba 6 méter hosszú volt. Ezért mondták, hogy Szárazéknál kétszer kell köszönni, mert aki elől van az asztalnál, az nem hallja. 1931-ben már 12 éves voltam, én is segítettem a falat leásni, mert a vakolat nagyon omlott. A sötét ablakok, valamikor ki voltak meszelve, ebben volt egy kis deszkapalc, ott tartották a pálinkát és a kispoharakat. Ez a falba volt vésvé, úgy mondták: vakablak, ezt befalazták, amikor lakóház lett. Szüleim tehát átalakították: kis szoba, konyha, hátsó szoba lett. Ezt téglával aláfalazták, mert nem volt rá mód újat építeni. Itt ebben a házban születtünk öten:

Rozália (1919), Anna (1922), Borbála (1923), Mihály (1927), István (1937).

A pincének van vidámabb története is. Kérdeztem nagymamám, miért ilyen fekete a vakolat a pincében. Azt mondta: Tudod, kislányom, amikor a nagyapadék legények voltak, télen szórakozásból a pincében szalonát, kolbászt sütöttek, és itt borozgáltak, dalolgattak a téli estéken.

A pince fölött volt egy nádas épület. Úgy hívtuk: hombár. Ebben tartották a gabonát. Deszkából volt készíve három rekesz. Egyikben volt a rozs, a másikban a búza, a harmadikban az árpa. A zabot a padláson tartották.

(Folyt. következik)

Prof. Josef von Ferenczy

Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Galgahévíziek!

Mindenek előtt köszönöm, hogy ma meghívtak magukhoz erre a bensőséges, családi ünnepre. Őszintén és meghatódva mondom, hogy az emigrációm 40 éve alatt ilyen csodálatos, kedves bemutatkozással egy község részéről sem találkoztam. Őszintén gratulálok!

A tény, hogy Galgahévízen az elmúlt években létrejött a fenntartható élet egy fontos bázisa, az ökológiai szemléletmód gyakorlati tettekben valósult meg, azt jelzi, hogy Magyarországon egyre több ember van, aki érzékeli az európai és világfejlődés fontos kérdéseit.

Jómagam sokszor hallottam a Galga menti falvakról, hiszen Budapest zöldség és gyümölcsellátásában az itteni településeknek hagyományosan nagy szerepük volt, van és lesz. Nagyon örülök annak, hogy ez a település őrzi legjobb hagyományait és egyidejűleg érzékeny szemmel tekint a jelen és a jövő valóban nagy kérdéseire.

Elsősorban figyelni, érdeklődni és tanulni jöttem Önökhöz, mert fontosnak tartom, hogy megismerjem azokat a csírájukban is biztató kísérleteket, amelyek nagy bátorsággal, válaszolni akarnak a jelen kérdéseire és kihívásaira. Ezek közül a kérdések közül egyike a legfontosabbnak az életmód kérdése, az élelmezés kérdése, az egészséges életfeltételek létrehozásának feladata. A XX. század a kémiai szerek nagyméretű felhasználásával igyekezett az élelmiszer termelés új dimenzióit megteremteni. Kétségtelenül óriási mennyiségű fejlődés ment végbe. Most, a század végén azonban tudjuk, hogy ezeknek az eredményeknek súlyos ára volt és van. A termékek olyan vegyi anyagokat is hordoznak magukban, amelyek egészségünk őrzése szempontjából kedvezőtlen hatásúak. A kérdés az, hogyan lehet úgy megoldani az élelmezés hatalmas problémáit, hogy az egészségünkre ne káros, hanem kedvező legyen.

Most, a XX. század végén a szellemi munka, a szellemi teljesítmény felértékelődésének korszakában vagyunk. Európa nyugati felén a második világháborút követően demokratikus rendszerek jöttek létre olyan szisztémát teremtve, amely képes az önkorrekcióra. Sajnos, Közép-Kelet-Európa országainak többsége nem jutott ilyen lehetőséghez. Nagyrészt ez volt az oka annak, hogy a második világháborút követően sokunknak kellett távoznunk szülőhazánkból. 1989-90-ben létrejött az a nagyon várt, de mégis váratlanul érkező fordulat, amely lehetővé tette, hogy Közép-Kelet-Európa országai is a demokratikus fejlődés útjára lépjenek.

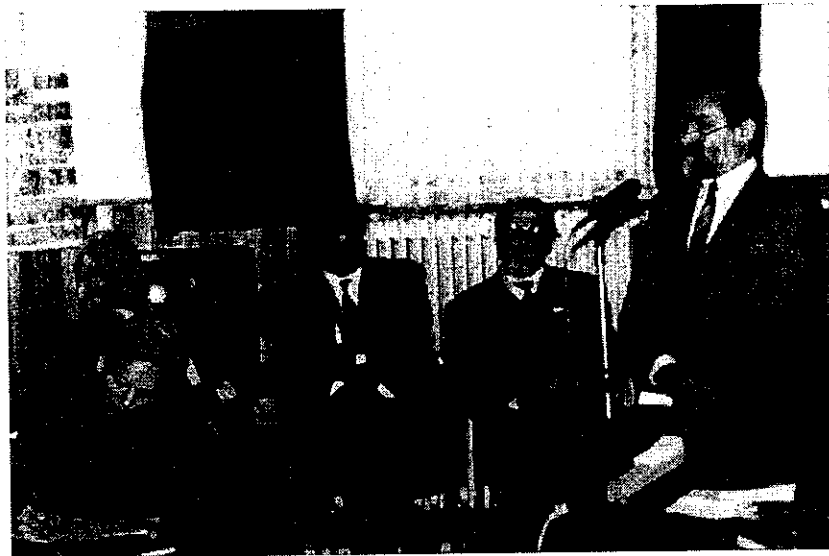
A demokratikus fejlődésnek mindig és mindennütt az a legfontosabb mércéje, hogy a társadalom képes-e szembe nézni előrehaladásának fő kérdéseivel. A politika, a hatalom támogatja-e azokat a szakmai, gazdasági és kulturális törekvéseket, amelyek a jövő fejlődés szempontjából meghatározó jelentőségűek.

Most, a század utolsó éveiben két, nagy erejű változási folyamat kibontakozásának vagyunk egyidejűleg érintettjei és részesei:

- a) Az információs társadalom kibontakozásának folyamatai, amelyek gyökeresen átalakítják az ipari- fogyasztói társadalom infrastruktúráit.
- b) A környezet és természetvédelmi szemlé-

Ferenczy professzor és Dr. Basa Antal
a jövőbeni együttműködésről beszélget

Varga Géza a Galgafarm Szövetkezet elnöke,
a rendezvény házigazdája előadását tartja

let, amely gyökeresen megváltoztatja az egészségügyről, a táplálkozásról, az élelmiszerekről a XX. században kialakult uralkodó felfogásokat.

Jómagam, aki életem nagy többségét a médiában töltöttem el, átérzem azt a hatalmas felelősséget, amely most e korszakfordulón a médiákra hárul. Érzem és tudom, hatalmas erőfeszítésekre van szükség ahhoz, hogy a média, ez a nagyhatalom önmaga hatalmát lehetőségként élje meg, olyan lehetőségként, amellyel az embereket kell szolgálnia. Ma nagyon sok vonatkozásban ez még nincs így. Ma régióinkban nagyon sok emberi élet megreked

a vegetáció szintjén. Ma Közép-Kelet-Európában nagyon sok embernek komoly küzdelmet kell folytatnia ahhoz, hogy saját maga és családja életét fenn tudja tartani.

Az információs társadalom perspektívái segíthetnek bennünket, de ahhoz a számítógépet és a televíziós képernyőket meg kell szelídítenünk. Pontosabban, háziasítani kell őket, emberbaráttá tenni őket abban az értelemben, hogy valóban segítsék nézőiket és felhasználóikat.

A fenntartható társadalom eszméje egyszerre nyúl hátrafelé és mutat előre. Nagy tisztelettel gondol több tízezer nemzedék által létrehozott hagyományokra, igyekszik ezeket feltárni, őrizni és tanulni belőlük. Hiszen az emberiség eddig több mint hatvanézer nemzedéke képes volt megtalálni a feltételekhez alkalmazkodó és az embert többnyire védő életmódot. Ebben a hagyományban kiaknázatlan ismeretek és tudások kincsesbányája van. Egyidejűleg kell visszanyúlnunk ezekhez a tapasztalatokhoz és keresni a jövő harmadik évezredbeli életünk új formáit, amelyben az alapvető emberi, humánus értékeknek prioritást kell kapniuk.

Ezeket a gondolatokat akartam Önöknek elmondani, biztatást adva további munkájukhoz. Én is biztatást kaptam az Önök erőfeszítéseiből és eredményeiből. A jövő korszak legfontosabb életviteli és magatartási formái a kisközösségekben születnek először meg, a családban, a munkahelyeken, a községekben. Jó tudni, hogy Galgahévíz olyan település, ahol születik az új. Ígérem, hogy sohasem feledkezem meg az Önök támogatásáról.

Sok sikert és jó egészséget kívánok valamennyiük munkájához.

Galgahévíz, 1996. XII. 4.

KÖZSÉGÜNK SZERVEZETEINEK, KÖZÖSSÉGEINEK ÚJ TÁMOGATÁSI LEHETŐSÉGEI

Bizonyára községünk lakói közül sokan hallottak róla, hogy a kormány új lehetőséget teremtett az állampolgárok számára, azzal hogy saját adójuk 1%-át meghatározott célra felajánlhatják. Ez különösen a civil szervezetek működése szempontjából nagyon fontos.

Nyugat-Európában természetes, hogy a lakosság öntevékeny működését, szerveződését egyaránt segíti az állam és az állampolgár. A túl erős gazdasági és politikai hatalom mellett is szükség van a társadalom életének ilyen irányú támogatottságára.

Minden kedves galgahévízi Polgárt kérünk, hogy gondolkodjon el ezen a lehetőségen. Egy nyilatkozat tételével támogathatják Galgahévíz közösségi életét!! 1990 óta működik a Galgamenti Népfőiskola támogatója, a Szentandrás Alapítvány, és 1990 óta a Jóléti Szolgálati Alapítvány, valamint a galgahévízi Faluszépítő Egyesület 1989 óta. Az első kettőt a Polgármesteri Hivatal alapította a Galgafarm és más civil szervezetek bevonásával.

Az utóbbit községünk lakói. Mindkét alapítvány és az Egyesület is jogosult arra, hogy adózó magánszemélyek adójuk 1 %-át számukra átutalják. A helyi összefogás szép példája lenne, ha ez a pénz itt maradhatna a faluban és gyarapítaná a segítségnyújtás és a művelődés lehetőségeit. Röviden a három támogatásra javasolt szervezetről.

A Galgamenti Népfőiskola 1989 óta sok száz órában, több ezer látogatót fogadott. Működését kizárólag pályázatokból és önkéntes adományokból tartja fenn.

Céljai: találkozók, tanfolyamok, előadások, ill. előadás-sorozatok szervezésével segíteni az iskolán kívüli művelődést, önképzést. Információkat nyújtani, segíteni a kicsiny közösségek életét, megismertetni az érdeklődőkkel a régi és új dolgokat. Programjainkon a helybelieken kívül mintegy 18 településről vettek részt. Rendkívül sikeres sorozata a jelenleg is folyó "Párbeszéd az egészséggel".

A Jóléti Szolgálat Alapítvány célja a helyi szociális nehézségek segítése. Nem főleg pénzzel, hanem jó szívvel és konkrét segítségnyújtással, valamint szakértelemmel. Sajnos működése éppen a forráshiány miatt jelenleg nagyon szerény. Az Önök támogatása tenné lehetővé tevékenységének bővítését.

A Galgahévízi Faluszépítő Egyesület 1989-ben alakult és azóta rendszeresen résztvesz a község rendbentartásában, szépítésében. Legnagyobb volumenű munkájuk a Fő tér és a Kegyeleti park kialakításában való aktív részvétel.

Mit kell tenni annak a magánszemélynek, aki a fenti célra rendelkező nyilatkozatot szándékozik tenni?

- A rendelkező nyilatkozat lezárt borítékba elhelyezett lapon tehető. Fontos, hogy magánszemélyek ezt megtehetik saját beszerzésű borítékon és levélpapíron és nem csak az előregyártott APEH által kiállított nyomtatványon.

- A nyilatkozaton a rendelkező magánszemély *nevét, lakcímét és személyi számát* feltétlenül fel kell tüntetni.

- A lapra a *kedvezményezett szervezet adószámát* kell ráírni és annak *elnevezését* is.

- Csak egy kiválasztott *kedvezményezett neve* szerepelhet.

Az Alapítványok és az Egyesület nevében előre is hálás szívvel köszönjük községünk érdekében kifejtett támogatásukat.

Természetesen a befolyt összeg nagyságát közöljük a község lakóival, és beszámolunk arról is, hogy az adományokat mire költöttük.

A kedvezményezett galgahévízi Alapítványok és Egyesület pontos megnevezése:

1. **Szentandrás a Galgamenti Népfőiskola Alapítványa**
2193 Galgahévíz, Fő u. 143.
Adószám: 19180492-1-13.
2. **Jóléti Szolgálat Alapítvány**
2193 Galgahévíz, Fő u. 143.
Adószám: 19183103-2-13.
3. **Galgahévízi Faluszépítő Egyesület**
2193 Galgahévíz, Fő u. 113.
Számlaszám: OTP Aszód 717-98-412, ill. 772-160
Cégbírósági bejegyzés: 10. P.K. 60. 948/1990

Dr. Basa Antal polgármester
Szentandrás Galgamenti Népfőiskola
Alapítvány Kuratóriumi Elnöke

Juhász Mihály képviselő
Jóléti Szolgálat Alapítvány
Kuratóriumi Elnöke

Pintér Mihály
Galgahévízi Faluszépítő Egyesület
Elnöke

GALGAMENTI NÉPFŐISKOLA PROGRAMAJÁNLATAI:

Az 1996/97-es nevelési évben a regionális PEDAGÓGUS FÓRUM folytatódik. Első találkozásunk 1997. február 04-én (kedden) 14 órai kezdettel lesz, mentálhigiénés témakörben.
Helyszín: Óvodánk (Galgahévíz)
Előadó: Dich Zsuzsanna (Gödöllői Nevelési Tanácsadó)

A BABA-MAMA KLUB

legközelebb hagyományainktól eltérően
1997. február 11-én (kedden) 15.30 órakor
kezdődik az óvodánkban.

Orosz Katalin Népfőiskolánk vezetője beszélget az édesanyakkal gyermekeik magatartászavarairól.
A témakörökben érintetteket szívesen látjuk!

FARSANG

Szeretettel meghívunk
Benneteket
Képzőművészeti

mely 1997. febr. 2-án
15 óra-ig lesz
a Művelődési
Házban!

Várunk mindenkit
Ovisok és
vidám Névelők

Mikulás érkezik a Baba-Mama Klubba

VÉDŐNŐI JÓ TANÁCSOK A BABA-MAMA KLUBBAN

Január 15-én, szerdán délután találkoztunk az oviban. Kezdetben a csemetékkel együtt felfedeztük a játékokat, az építőket, gurulós szerkenyűket, babákat és az idilli kiskonyhát a tűzhellyel, az edényekkel, aztán csatlakoztunk a gyurmázókhoz, s gombócok, csigák, hóemberek társaságában múltattuk az időt. Az én porontyom, amint megjelent a sütis kosárka Kati óvónő karján, áttette főhadiszállását az étkező asztalhoz, s nem is mozdult onnan csak egy nagy adag diós eltüntetése után.

Ezenközben befutott Ani védőnő is, aki a téli időszak jellegzetes bajaira adott tanácsot az egészséges életmód jegyében. A téma, mondhatom, az asztalon hevert, hisz az evés, akarom írni a szopizás, minden gyermek első táplálékát adja. Elmondta a védőnő, hogy milyen nagyon fontos a szopás a későbbi szép beszéd kialakulásához is, hisz folyamatosan edzi a baba arcizmait.

Megtárgyaltuk a közöttünk sokáig szoptató anyukákkal, hogy s mint állnak a beszéddel az aprók. Mondható, hogy otthoni környezetben egyfolytában beszélnek a közel két évesek, persze még hibákkal. Aztán mosnak-e már fogat a picik? Ó, igen, van aki gyümölcsös fogkrémmel, van aki mentolossal, az a lényeg, hogy nem kell aggodni, ha kezdetben le is nyelik a vizet, ha rendszeresen gyakoroljuk velük, miközben mi magunk példát mutatunk, hamar megtanulják kiköpní a vizet. Azt tanácsolta Ani néni, ha a gyermek még a hátsó fogakat nem tudja alaposan megmosni, akkor este rágcsgáljon egy kis almát vagy répát.

Rátért a védőnő a téli időszak nyavalyás influenzájára is. Mindenkinek ajánlotta, hogy aromamécesben párologtasson úgynevezett illóolajokat, amelyeket a gyógynövény boltban (Tura) vagy gyógyszertárakban lehet beszerezni. Az eukaliptusz illóolaj beleélegezve az eldugult orrjáratokat tisztítja, a levendula illóolaj pedig általános fertőtlenítő, emellett nyugtató és az immunrendszert serkentő hatása ismert. Alkalmazható a gyermekek fürdővizébe is, úgy, hogy habfürdőben elkeverünk 2-3 cseppet és azt tesszük a vízbe. Ugyancsak érdemes a mellkasborogató, légzésvételt könnyítő készítmények használata, ha orron át nem kap jól levegőt a kis beteg. A lázas állapot sürgős esetben vizes lepedőbe bugyolálással megszüntethető, vagy például hűtőfürdőzéssel, ezek a módszerek mintha elfelejtődtek volna, vajon miért ódkodnak tőle, ha tudnak is róla az anyukák? Válaszul volt, aki azt említette, hogy ordított tőle a gyerek, a másik mama, pedig elmesélte, hogy megnyugodott a lázas gyerek egy ilyen beavatkozás után. Szóba került az úgynevezett lázgörcs, ami magas, 39-40 fokra láznál esetleg kialakuló eszméletvesztés, gyakran rángatózik is a gyerek, de mivel öntudatlan, vigyázni kell, ne eshessen, valamivel meg ne ütesse magát. Feltétlen orvost kell hívni, amit mi tehetünk, hogy megpróbáljuk megőrizni nyugalmunkat, a gyermeket földre fektetjük, oldalára akkor ha hányt is, és finoman paskolgatjuk a gyermek arcát. Arra azonban felhívta a figyelmet a nővér, hogy a lázgörcs gyakran hajlam kérdése.

A tél hajlamossá tesz minket arra is, hogy ráérő időnkben a tv elé szegeződjünk, vagy ne adj Isten a gyermeket oda ültessük egyedül. Nagyon rossz szokássá válhat ez felnőtt korra, de addig is, a gyakran egyedül videózó, tévéző gyermek szorongóvá válhat, éjjel bepisil, vagy gyakran felsír, félőssé válik a sötétben és még sok mindent okozhat, ha nem segítenek neki feldolgozni, hogy mit lát. Már az elmenő szülők nem hallották, de nagyon ajánlotta Ani néni minden, már szobatízta kisgyerekeknek az úszást, először persze csak a lubickolást, állandó szülői felügyelet mellett a kis mélységű vízben, aztán már négyéves kortól igazán tanulhatja is. A lehetőség itt közelben Bagon, az általános iskola uszijában adott, és jó tudni, hogy az uszó gyermek sokkal egészségesebb, nem lesz gerincferdüléssel, és tüdeje is edzettebb, mint társaié. Emellett igazán jó kikapcsolódás lehet az egész családnak.

Végezetül még: jó páran használtuk fel ezt az alkalmat a találkozásra, mindannyian köszönjük a finom sütit a konyhás néniknek, az idejüket és a helyet Kati és Éva óvó néniknek, s a jó ötleteket Ani védőnőnek. Együttal sokunk bevezethette gyermekét egy picit az ovi világába, és segítette, hogy ha majd itt lesz az ideje már szívesebben és otthonosabban mozogjon ezekben a termekben. A kedves olvasó anyukával és még nem is ovis apróságával is szívesen találkozni a következő alkalommal:

S. Nagy Andrea és Stefán Dalma

1997. január 20.

*A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
a szeretet nem féltékeny, nem kérkedik,
nem is kevély. Nem tapintatlan, nem
keresi a maga javát, nem gerjed haragra,
a rosszat nem rója fel.*

*Nem örül a gonoszságnak,
örömét az igazság győzelmében leli.
Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent
remél, mindent elvisel.*

A szeretet nem szűnik meg soha.

Törekedjete a szeretetre!

(1Kor 13)

**Helytörténeti Klub soron következő előadása
február 10-én 18 órakor a Műv. Ház emeleti
társalgójában. Előadó házigazda: Erősvári Pál**

9-én 16.00 óra: FARSANGI MŰSOR

Folklór: gyerekjáték csop.,
ifjúsági tánc csop.
Pávakör,
Nyugdíjas Klub népdalköre

Musical: Részletek "Isten pénze" és
"Valahol Európában"
c. musicalből

Slágerek a 30-as évek zenei világából

DRÁGA GALGAHÉVÍZIEK!...

Bizonyára sokan szurkoltak 10. jubileumi KI MIT TUD elődöntői és a döntőben a Kikindáról érkezett Szabó Csillának, aki két egyszerű hangszeren produkált nagyszerű előadást. Mindenki emlékszik a zsűri tagjainak dicsérő, elismerő szavaira.

Csilla tagja az Egység Művelődési Egyesületnek, melynek 14 éves kapcsolata van a Galgahévízi Népi Együttessel. Szülei is tevékeny közreműködői a közösségnek, sőt édesapja Szabó Antal a vezetőségnek is. Így ők is többször jártak Galgahévízen.

Most így utólag is gratulálunk Szabó Csillának a KI MIT TUD-on történt sikeres szerepléséhez!

Mégy Galgahévíziek!

Még mindig fejtognak az örömeimnek, ha a galgahévízi Kultúregyesület képviselőjének szívből fakadó szavaira gondolok és ha nézem kedves ajándékukat.

Egy kis testvérváros népe ihletett meg énekkel, népi folklórával ezelőtt, hogy én is őseink hangszerén játsszak. Nektek köszönöm, kedves Galgahévíziek az indítást, a segítőkészséget, az elkötelezett odaadást és a biztatást. A tilinkán őseink hányatott életét, örömét, bánatát, testvéri összefogó szeretetét a jövőbe vetett hitét igyekszem továbbra is elővarázsolni.

Köszönöm önzellen szeretetüket és sok sikert kívánok a Kultúregyesület tagjainak meg a falu népének. Mindenkit meg szeretnék puszipilni, de egyelőre csak a jókívánságom továbbítom Basa családnak, Bankó családnak, Hajdú családnak és minden-mindenkinek Galgahévízen.

Szabó Csilla és szülei

U.I.: A virágcsokrot is őrzöm, amelyeket abban a felejthetetlen pillanatban töltetek kaptam.

Kikinda 1996. dec. 13.

Drága Galgahévíziek!

Még fojtognak az örömkönyvek, ha a galgahévízi Kultúregyesület képviselőjének szívből fakadó szavaira gondolok és ha nézem kedves ajándékukat.

Egy kis testvérváros népe ihletett meg énekkel, népi folklórával ezelőtt, hogy én is őseink hangszerén játsszak. Nektek köszönöm, kedves Galgahévíziek az indítást, a segítőkészséget, az elkötelezett odaadást és a biztatást. A tilinkán őseink hányatott életét, örömét, bánatát, testvéri összefogó szeretetét a jövőbe vetett hitét igyekszem továbbra is elővarázsolni.

Köszönöm önzellen szeretetüket és sok sikert kívánok a Kultúregyesület tagjainak meg a falu népének. Mindenkit meg szeretnék puszipilni, de egyelőre csak a jókívánságom továbbítom Basa családnak, Bankó családnak, Hajdú családnak és minden-mindenkinek Galgahévízen.

Szabó Csilla és szülei

U.I.: A virágcsokrot is őrzöm, amelyeket abban a felejthetetlen pillanatban töltetek kaptam.

Kikinda, 1996. dec. 13.

**Magánkereskedők, kisiparosok, mezőgazdasági
kistermelők, Kft., BT. könyvvezetése, adóbevallás
készítése, mérleg készítés, TB ügyintézés
Telefon: 06-30/489-417**

Ismertető a mezőgazdasági őstermelői igazolványról

Kinek célszerű kiváltania az igazolványt?

Mindenkinek, aki eladásra is termel élelmiszere szolgáltató növényi és állati terméket és szeretné megkapni azokat az adókedvezményeket, amelyek a termék előállításához kapcsolódnak. A kedvezményezett termékelőállítás az úgynevezett **őstermelői tevékenység**, amelybe a törvény szerint a következők tartoznak:

- * **növénytermelés, kertészeti termékek előállítása**, a virág és a dísznövény, a hínár, az alga, a virágként és dísznövényként értékesített gyógynövények kivételével;
- * **élőállatok tenyésztése és állati termékek előállítása**, a sport- és versenylov, az élő- és lőtt vad, a kutya, a macska, továbbá egyes kisállatok, a vírus- a szérum-állatok és szérumtojások, a dísz és állatkerti állatok, a vadgazdálkodási termékek kivételével
- * **az erdei, mezeli melléktermékek gyűjtése.**

Mi a feltétele az őstermelői igazolvány kiváltásának?

1. Az igazolvány csak az előzőekben felsorolt – kivételeknek nem számító – tevékenységekre, azok bármelyikére váltható ki, ha a tevékenységet a magánszemély nem egyéni vállalkozóként végzi.
2. Igazolványt csak az kaphat, aki 16 éves már elmúlt.
3. Az igazolvány kiadásának további feltétele, hogy az őstermelő tevékenységet folytató magánszemély nyilatkozatot adjon a saját gazdaságáról; a saját tulajdonában lévő, vagy bérelt, vagy használatra átengedett termőföldről, állattartásra alkalmas épületekről, általában a termelés feltételeiről.

Hol lehet az igazolványt kiváltani?

Az igazolványt az állandó lakóhely szerinti gazdajegyző adja ki előre meghirdetett fogadóórán.

Kötelező-e az igazolvány kiváltása?

Nem kötelező, de célszerű, mert igazolvány nélkül szigorúbb szabályok szerint kell adózni. Akinek van igazolványa, **őstermelőnek számít** és a következő előnyöket élvezzi:

- * ha az éves bevétel kevesebb 250 ezer forintnál, nem kell adóznia, adóbevallást sem kell adnia (ha nincs más jövedelme);
- * ha az éves bevétel nem több 3 millió forintnál, **kistermelőnek számít** és a bevétel 40 %-át igazolás nélkül levonhatja költségként, emellett a számlákkal igazolt költségeit is elszámolhatja, vagy a költségelszámolás helyett átalányadózást is választhat.
- * a kistermelő, ha az átalányadózást választja, illetőleg az őstermelő (bármekkora is a bevétel), az őstermelői jövedelmének az adóját és a könyvelő díját levonhatja az adójából, legfeljebb évi 100 ezer forintig terjedő összegben.

Az igazolvány bármikor kiváltható, de célszerű már az első értékesítés előtt beszerezni. Ugyanis attól, aki a termék vásárlójának (kivéve, ha a magánszemély) nem tudja bemutatni az igazolványt, attól adóelőleget kell levonni (ha növényi adótt el, 12 %-ot, ha állati terméket értékesített, 4%-ot). Az igazolvány bemutatása esetén adóelőleget nem kell vonni, viszont az értékesítés ellenértékét a felvásárló (bármely vállalkozás, intézmény, szervezet, amely őstermelői terméket vesz) beírja az igazolvány részét képező értékesítési betétlapra. Fontos tudnivaló, hogy akár van igazolvány, akár nincs, az értékesítés összegét a felvásárló jelenti az adóhatóságnak, így módon utólag is ellenőrizhető, hogy a mezőgazdasági termékek eladói jogosultak-e az őstermelői kedvezményekre.

Mi történik azzal, aki nem jut időben az igazolványhoz?

Az első évben, 1997-ben könnyítés, hogy június 30-áig az igazolvány nélkül sem kell levonni adóelőleget az őstermelői termékek ellenértékéből. További könnyítés, hogy a második félévben is még úgy lehet az igazolványt kiváltani, hogy azzal egész évre vonatkozóan tanúsítható az őstermelői tevékenység.

Meddig érvényes az igazolvány?

Az igazolvány három évre szól, de minden évben március 20-áig újra érvényesíteni kell a gazdajegyzővel. Későbbi időpontban a gazdajegyző már csak az év hátralévő részére érvényesítheti, kivéve, ha az adóhatóság engedélyezi a január 1-jétől számított érvényesítést.

Mi történik, ha az őstermelői igazolvány megrongálódik vagy elvesz?

Az elveszett vagy megrongálódott őstermelői igazolvány helyett a gazdajegyző új igazolványt állít ki, ezen a korábbi igazolvány adatait feltüntetve. Az értékesítési betétlapra ilyen esetben a vételi jegy(ek) és a saját bevételi nyilvántartás szerint kell az adatokat feltüntetni. Ha bárki őstermelői igazolványt talál, azt az adóhatósághoz kell eljuttatni.

Ingyenes-e az igazolvány?

Az igazolvány kiváltásának díja 1000.- Ft, de ezt az összeget 1997-1999.

években nem kell megfizetni.

Ki és mit írhat be az őstermelői igazolványba?

* Az őstermelői igazolványt a gazdajegyző állítja ki, sorszámozza és nyilvántartja.

* Az értékesítési betétlapra az őstermelői termék vásárlója írja be az adásvétel adatait, említett vételi jegyet is kiállít és átad az őstermelő magánszemélynek.

* Az olyan értékesítés esetén, amelynek az ellenértékét a vásárló bármely ok miatt nem írta be (pl. az elszámolás később történik és a pénzt postán vagy átutalással küldik el, vagy a vásárló magánszemély), a mezőgazdasági őstermelőnek a külön vezetett bevételi nyilvántartásába kell beírnia ezen az értékesítések ellenértékét, és azok negyedéves összesített adatait kell az értékesítési betétlapra bejegyeznie.

A mezőgazdasági őstermelő milyen személyi jövedelem-adózási módok között választhat?

Az adózási módok egész évre választhatók, egyik adózási módról a másikra áttérni csak a következő évben lehet. A választást az előző évről szóló adóbevallásban is jelezni kell, illetőleg az igazolvány érvényesítésekor is nyilatkozni kell erről a gazdajegyzőnél.

* **Tételes költségelszámolás** alkalmazása esetén az éves bevétellel szemben a felmerült költségeket számlákkal (vagy ezzel egyenértékű más bizonylattal) kell igazolni. Ennél az adózási módnál lehetséges a veszteség elhatárolása öt évre vagy visszamenőlegesen két évre, továbbá az értékesítéskor leírás is alkalmazható. A mezőgazdasági kistermelő "átállási költségnyálad" címen az éves bevétel 40 %-át igazolás nélkül is elszámolhatja költségként, de akkor veszteséget nem lehet elhatárolni.

* **10%-os költségnyálad** alkalmazása esetén az éves bevétel 90 %-a minősül jövedelemnek. A 10 %-os költségnyáladot nem kell igazolni.

* **A mezőgazdasági kistermelői átalányadózást** alkalmazása esetén a bevétel 8 %-a számít jövedelemnek akkor, ha az állat, vagy állati termék értékesítéséből származik, a bevétel 20 %-a a jövedelem akkor, ha egyéb (növényi) őstermelői terméket értékesít az őstermelő. Az átalányadózást alkalmazása esetén nem lehet igénybe venni a 100 ezer forintig terjedő adókedvezményt.

Mit kell tudni a kezdő őstermelőnek?

Minden őstermelőnek tudnia kell, hogy 1997-ben "kezdőnek" számít. Aki kezdő, az a tevékenységének kezdetét megelőző három évben felmerült, bizonylattal igazolt kiadásait a kezdés évében elszámolhatja költségként. Fontos azonban, hogy az olyan költségek, amelyeket az őstermelő 1997. előtt egyszer már bármilyen módon elszámolt, nem vehetők újra figyelembe.

Hogyan és milyen adókulcsok szerint kell adózni?

Az őstermelőnek, ha a leirtak szerint a bevételéből van jövedelme, azt a többi jövedelemmel össze kell vonnia és az adótábla szerint meg kell állapítania az adót. Ebből jár a legfeljebb 100 ezer forint adókedvezmény. Ez alól kivétel az átalányadózást, amikor a jövedelmet nem kell összevonni és az adókulcsokat is külön határozza meg a törvény. A további tudnivalókat majd az adóbevallás útmutatója tartalmazza.

Kell-e adóbevallást adni?

Kell. Azonban nem kell adóbevallást adnia annak az őstermelőnek, akinek az éves bevétel nem haladja meg a 250 ezer forintot. Ha azonban akar adóbevallást adni, mert vannak költségei és most csak azért nincs több bevétel, mert pl. még nem fordult termelőre az ültetvény, vagy az állat még nem nevelés alatt van, akkor készíthet adóbevallást, hiszen ezáltal tudja a költségeit a későbbi évekre elhatárolni.

Kell-e adószámot váltani?

Adószámot csak annak kell kérnie, aki a költségnyáladban lévő áfát vissza akarja igényelni és ennek érdekében vállalja a számlaadást és az ahhoz tartozó pénztárkönyvvizetést. Tehát aki az áfa kompenzációs eljárást alkalmazza, annak nem szükséges adószámot kérnie.

Milyen társadalombiztosítási (tb) befizetések terhelik az őstermelőt?

Az őstermelőnek csupán amiatt, hogy igazolványa van, nem kell tb-t fizetnie. Ha van más tevékenysége, amely után ő maga, vagy pl. a munkáltatója a tb-t megfizette, vagy más biztosított eltartottjának számít, esetleg valamilyen egyéb különös okból jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatásokra (pl. nyugdíjas, gyesen van), akkor őstermelőként a tb-t nem kell fizetnie. Ha azonban az előző esetek egyike sem áll fenn, akkor az adóköteles jövedelme után, de legalább a mindenkori minimálbér után 11,5 % egészségbiztosítási járulékot és havi 1800 (napi 60) forint egészségbiztosítási hozzájárulást kell fizetnie.

Kell-e helyi adót is fizetni?

Akkor kell, ha az adott településen van az őstermelőre is kiterjedő helyi adó. A jegyző vagy a gazdajegyző ad erről felvilágosítást.

Kamarai taggá kell-e válnia az őstermelőnek?

A gazdasági tevékenységet folytatóknak kötelező a kamarai tagság. Az őstermelői igazolványt azonban akkor is ki kell adni az őstermelőnek, ha a kamarába történő belépése az igazolvány kiváltásáig még nem történt meg.

ÓSTERMELŐK FIGYELEM!

**Már most kell arra gondolni arra,
hogy jövőre az idei év után hogyan fog adózni!**

Ha kiváltja őstermelői igazolványát, **AZONNAL**
válaszolni kell az alábbi kérdésekre:

- Milyen adózási nemet választ?

10% költséghányad?
Tételes költségelszámolás?
Átalányadózás?

**Nem mindegy, hogyan dönt, hiszen egy ében
csak egyszer választhat!**

FORDULJON SZAKÉRTŐKHÖZ,
aki az Ön egyedi körülményeit figyelembe
véve ad tanácsot arra is hogy:

- Milyen adózási formához a legkedvezőbb
a TB-járulék fizetése?
- Mikor kötelező a kamarai tagság?
- az ÁFA-bevallás módja?

és még rengeteg felmerülő problémában minimális díjazásért segít eligazodni, ezenkívül elkészíti adó és egyéb bevételeit, vagyis az adózás összes terheit leveszi az Ön válláról, **HOGY NE LEGYEN MÁS DOLGA, MINT A TERMELÉS!**

Számadó BT. Bejelentkezés 17.00-19.00 óra között a
(28) 401-052-es telefonszámon.

Piaci árusítók figyelmébe!

A kormány az 5/1997. (I.22.) Korm. számú rendeletével módosította a vásárokról és piacokról szóló 35/1995. (IV.05) Korm. sz. rendeletet. E szerint a rendelet hatálya lépését, 1997. február 22-ét követően piacokon a mezőgazdasági őstermelők kizárólag saját gazdaságában előállított nem hőkezelt, savanyított terméket csak akkor árusíthat, ha ezt a terméket az élelmiszerekről szóló törvényben előírt létesítési és működési engedéllyel rendelkező üzemben állította elő és rendelkezik a termék forgalombahozatalához szükséges jóváhagyott gyártmánylappal.

Az élelmiszerekről szóló 1995. évi XC törvény 3.§-a, ill. a végrehajtásról szóló módosított 1/1996. (I.09) FM-NM-IKM. számú együttes rendelet 1.§-a és 2.§-a szerint pedig új élelmiszer előállító hely létesítését a területileg illetékes Pest Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-Ellenőrző Állomás engedélyezi az ÁNTSZ gödöllői városi intézete szakvéleményének figyelembevételével.

Az élelmiszer-előállító hely működési engedélyt is a Pest Megyei Állategészségügyi és Élelmiszer-Ellenőrző Állomás adja ki, mely iránti kérelemhez mellékelni kell:

- a) az előállítani kívánt élelmiszer gyártmánylapját
- b) szakképesítéshez kötött élelmiszer-előállító tevékenység esetén az előírt képesítéssel rendelkező felelős vezető nevét, címét, végzettségét, ill. a működési engedélyt kérő nyilatkozatát, az előírt szakképesítéssel rendelkező felelős vezető alkalmazásáról.
- c) az élelmiszer előállításához felhasználni kívánt ivóvíznek az országos tisztiorvos által kijelölt laboratóriumban történt vizsgálatának eredményét.

A tevékenységgel kapcsolatos további előírásokat a fent hivatkozott jogszabályok tartalmazzák, és a Piacfelügyelők várhatóan ellenőrizni fogják.

JÓ LENNE TUDNI?

Ha szeretné tudni a faluban élő polgártársának telefonszámát, adja meg a saját telefonját, hogy mások is hívhassák Önt! Kérjük a lapot juttassa vissza február 20-ig a Polgármesteri Hivatalba:

Név:

Lakcím: utca.....hsz.

Telefonszám:

A Művelődési Ház programja

február 1-én	18.00	Színházbusz "Hegedűs a háztetőn"
február 2-án	15.00	Óvodások farsangja
3-án	8.00-16.00	Vásár
7-én	15.00	Iskolafarsang
8-án	17.30	Színházbusz "Isten pénze" c. előadásra.
9-én	16.00	FARSANGI MŰSOR Folklór: gyerekjáték csop., ifjúsági tánc csop. Pávakör, Nyugdíjas Klub népdalköre Musical: Részletek "Isten pénze" és "Valahol Európában" c. musicalből Sláger ek a 30-as évek zenei világából
10-én	18.00	Helytörténeti Klub előadása
11-én	18.00	Előadás az őstermelők könyveléséről
16-án	18.30	Színházbusz a "Csárdás királynő" c. operettre az Operett színházba
17-én	14.00	Pedagógus Klub
szerdánként	17.00	Tánciskola Számítógépes tanfolyam

Autósok figyelmébe

Manapság már hozzászoknak az autóval rendelkezők, hogy egyre több, szép modern benzinkút nyílik. Ezeknél a kutaknál kedves a kiszolgálás, magas színvonalú a szolgáltatások egy része.

Most két dologra hívjuk fel az autósok figyelmét, az ellenőrzések felmérései alapján.

1. Ha tankolunk, mindig várjuk meg míg a kútkezelő befejezi a tankolást.
Győződjünk meg a fizetendő összegről és a gépkocsiba tankolt üzemanyag mennyiségéről (mennyit mutat a számláló a kútoszlopon), csak ezután menjünk be az épületbe fizetni.
2. Mindig győződjünk meg vásárláskor a termékek bontatlan állapotáról, a flakonok perforációja nincs-e elszakítva (olaj, adalékanyagok stb.).
Ha a műanyag flakon zárókupakja nincs lezárva, nem biztos, hogy az van benne, mint ami rá van írva (elsősorban minőségileg).

Fogy. Érd. Ell. Társ.

Kiadja a Galgahévízi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala
Felelős kiadó: Dr. Basa Antal polgármester
Készült a Pergamen-Text Bt. nyomdájában
Ügyvezető igazgató: Gerlach G. Kornélné